

1945

Modstandshær og skærpet kamp

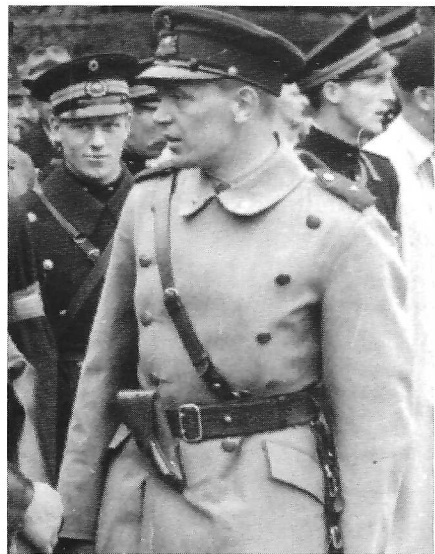
Undergrundshæren

Opbygningen

Efter oberstløjtnant Løkkegaards flugt til København fortsatte Jens Kjærgaard arbejdet med opbygningen af ventegrupperne i Roskilde Amt.

Grupper blev dannet, blev samlet til delinger og tilsyneladende kunne man allerede i slutningen af 1944 sammensætte de første kompagnier.

En styrkeliste, indsendt til K-udvalget i april 1945, angiver 800 mand

Jens Kjærgaard, 1945.

for Roskilde Amt, og når en gruppe typisk bestod af 6-8 mand, var der altså tale om et ganske betydeligt antal grupper.¹⁾

Ved Befrielsen var tallet steget til 1550, altså tæt på 200 grupper.²⁾

(Til disse tal skal lægges de mange »hjælpere«, som på forskellig vis deltog i det illegale arbejde uden egentlig at tilhøre en organiseret gruppe. »Hjælperne« var typisk ansatte ved Statsbanerne, det var de mange hjælpere ved trykning og uddeling af illegale blade, det var postfunktionærer, som opsnappede og videresendte illegal post osv osv. Regnes det hele sammen, har det ikke været så få, der var involveret i modstandskampen.)

Næsten alle befalingsmænd i Roskilde af officiantgruppen, samt linie- og reserveofficerer, var indtrådt i modstandsstyrken og virkede henholdsvis som instruktører, kompagnichefer og delingsførere.

Modstandshæren var organiseret som følger:³⁾

Roskilde: 3 kompagnier:

1. kompagni under kaptajn C.E.Johansen
2. kompagni under kaptajnløjtnant E.Bassing

3. kompagni under kaptajn E.L.G. Carlsen ialt 511 mand.
 Desuden et politikompagni (82 mand) og en signalsektion (8 mand).
 Køge: 2 kompagnier (250 mand)
 Voldborg Herred under Grev F.C.R. Scheel (60 mand).
 Voldborg Herred omfattede grupper fra Hvalsø, Kr. Såby, Kr. Hylinge, Lindenberg og Lejre.
 Borup («Kompagni Barner») under Helmuth Barner (67 mand).
 Ejby under sekondløjtnant B.Aa. Abel (53 mand).
 Skensved under løjtnant af reserven Jørgen Branth (45 mand).
 Greve under proprietær, løjtnant S. Holst Frederiksen (182 mand).
 Tåstrup under kaptajn H. Muxoll (116 mand).
 Styrken var tilgået Roskilde Amt efter en forhandling med region VI.
 Hedehusene under direktør Hartmann (40 mand).
 Størstedelen af mandskabet begav sig til Roskilde den 5. maj, men en del af styrken blev i Hedehusene under kommando af Jens Bitch-Christensen.
 Desuden var der dannet grupper i Jyllinge, Vindinge, St. Valby, Herringløse, Østrup, Gundsømagle og Gundsølille (70 mand).

Kontakten til de mange grupper blev opretholdt ved hjælp af Magnus Nielsen og Arne Lindegaard Olsen.

Grupper fra Hedehusene samlet ved jernbanestationen, hvor der var opslået hovedkvarter. Jens Bitch-Christensen ses stående længst til venstre i bageste række. I marineuniform ses Gunnar Vagtborg. (Gunnar Vagtborg).

Opbygning og planlægning foregik på møder i København et par gange om måneden mellem Jens Kjærgaard og oberstløjtnant Løkkegaard. Desuden deltog repræsentanter fra Sjællandsledelsen i møderne, oftest Anker Olesen.

Gruppernes forholdsordre spændte fra beskyttelse af livsvigtige installationer ved et tysk sammenbrud til direkte aktioner mod Besættelsesmagten ved en allieret invasion.

I den forbindelse var der blandt andet udlagt depoter med sprængstof langs banelinierne i området.

Overalt i amtet foregik aktiviteter med disse mål for øje.

Her er et par typiske eksempler:

Nord for Roskilde var dannet grupper i Gundsømagle, Gundsølille og i Herringløse. Grupperne blev instrueret af en »løjtnant Adamsen«, som var forvalter på Gundsøgård. Bevæbningen bestod af US-karabiner, som blev rensset i et skur på en mark, hvorefter våbnene blev gravet ned til senere afhentning. (Våbnene blev i England indsmurt i et tykt lag fedt, som var særdeles vanskeligt at fjerne).

I Herringløse ankom våbnene pr. budcykel, hvorefter de blev skjult i en kælder. Opgaverne, som påhvilede grupperne i dette område, var specielt at bevogte indfaldsvejene til Roskilde.⁴⁾

Øst for Roskilde, i Hedehusene, var dannet seks ventegrupper; to af grupperne virkede aktivt med bladvirksomhed og sabotage. Våbnene til disse grupper blev hentet i Vindinge i en plantage. Transporten foregik om natten med cykel, og efter et midlertidigt ophold i nogle gartnerier, blev våbnene kørt til Hedehusene til rensning. Det besværlige fedt blev fjernet ved at »stege« våbnene i en bradepande, hvilket iøvrigt fik en nabo til at tro, at der var brand i huset. Herefter blev våbnene skjult i den lokale kirke. Kort før Befrielsen blev de flyttet til gårdejer Andreasens ejendom i Baldersbrønde, hvor ventegrupperne skulle møde i givet tilfælde.⁵⁾

Syd for Roskilde havde proprietær S. Holst Frederiksen kommandoen over grupper i Greve, Kildebrønde, Mosede og Tune. Til bevæbning af disse fik Einar Bjerre Jensen fra Grevegruppen en aften ordre til at hente våben i Tune. Turen foregik med hestevogn, og på landevejen nordvest for byen, mødte han en lastvogn, som overdrog ham et par containere med våben. Med disse skjult under et læs hø, kørte Bjerre Jensen tilbage til Greve, hvor våbnene blev skjult i Holst Frederiksens lade. Bjerre Jensen, der forestod våbenfordelingen i området, løste problemet med det genstridige fedt ved at koge våbnene i en gruekedel. Nysgerrige fik at vide, at man smeltede bivoks. Det var ikke en ringe mængde våben, der gik gennem den gruekedel. En overgang havde familien Jensen 76 US-karabiner

skjult på ejendommen, hertil kom en betydelig mængde ammunition og nogle hundrede håndgranater⁶⁾.

I Roskilde etableredes ventegrupper i Sct. Georgsgildet, Terrainsportsforeningen og andre organisationer, og grupper blev dannet på de forskellige arbejdspladser.

Her skal omtales ventegrupperne på Sct. Hans Hospital:

På et tidligt tidspunkt var der dannet tre grupper på Sct. Hans Hospital. Én, fortrinsvis kommunistisk, »plejergruppe« under ledelse af Sigersted Petersen, og to »maskinfolk-grupper« under henholdsvis Victor Brandstrup Jensen og Erik Sigurd Hansen.

I hvert fald de sidste to grupper blev af Amtsledelsen brugt til klargøring af våben.

I varmrørsgangene under hospitalet blev våbnene rensat og indskudt. Det gav naturligvis et støjproblem, men det blev løst ved, at Sigurd Hansen konstruerede en »støjdæmperkasse«, der dæmpede lyden fra de affyrede våben.

Våbnene blev hentet i Vindinge og på et lager, der var udlagt i glarmester Guhles garage på Dronning Magrethesvej.

Mod slutningen af krigen havde gruppen fået overdraget et raketstyr (en såkaldt Bazooka). Amtsledelsens våbenmester, Aage Helver, var blevet instrueret i dets brug på stuegulvet i sin lejlighed på Helligkorsvej, og nu ville man prøve det i praksis. Det skulle foregå på stranden neden for maskinstuerne på Sct. Hans Hospital. Sigurd Hansen, der var den heldige, trykkede på udløseren, og med et tordnende brag forlod raketten røret, fløj 100 meter ud over fjorden og faldt i vandet uden en lyd. Alle forlod skyndsomst stedet.⁷⁾

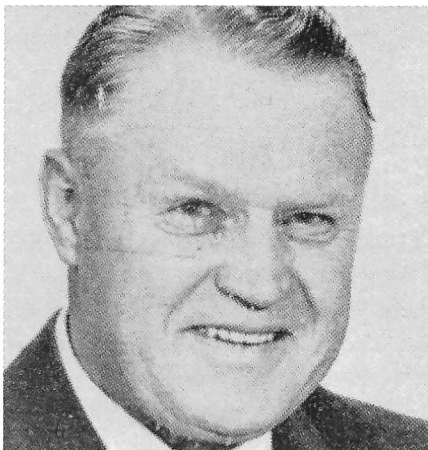
Våbnene

Som det er fremgået var våbnene naturligvis det stående spørgsmål.

Fra de nedkastninger, der nu foregik i amtet, havde Jens Kjærgaard tilfaldelse til at beholde 10% til sine folk; en fordeling, der blev overholdt nøje.

I foråret 45 lå i amtet våben og sprængstof fra tre nedkastninger i området, som det københavnske transportsystem ikke kunne aftage. Kjærgaard forhandlede med Sjællandsledelsen, og det blev aftalt, at de tre sendinger kunne fordeles blandt ventegrupperne i Roskilde Amt. I plantagen ved Køgevej umiddelbart syd for byen, mødte de enkelte ledere op og modtog våben til deres grupper og delinger. Fordelingen blev styret af Aage Helver. En del af beholdningen blev sendt til Køge.

Sprængstoffet blev udlagt i depoter i Roskilde, Hvalsø, Borup og Tåstrup, til sprægning af banelinien i en given situation. Depoterne i Roskilde lå bl.a. på Hammerbos maskinfabrik på Elisagårdsvej, på Mandrups maskinfabrik på Københavnsvej og på Klemmefabrikken.

*Carl Christensen (Foto fra 1965).
(Jul i Roskilde 1966).*

Transporten af de mange våben til og fra plantagen blev foretaget af Carl Christensen.

Carl Christensen, der havde en vognmandsforretning i Allehelgensgade, »Centralbilen«, var tidligt med i modstandsarbejdet. Vi møder ham ved de tidlige modtagelser på Gyldenløveshøj og ved utallige transporter af våben og sprængstof. Da undergrundshæren skal opbygges, og de store modtagelser sætter ind, bliver han fast chauffør for den fungerende amtsleder, Jens Kjærgaard, som trækker på Carl Christensens erfaring og indgående kendskab til selv de

mindste veje i amtet. Carl Christensen samarbejdede med de fleste modstandsgrupper i Roskilde, og telefoncentralen må have haft påfaldende mange opkald til 425, som ikke drejede sig om almindelig lillebilskørsel. Idag kan man undre sig over, at det gik godt. En arrestation af Carl Christensen kunne have fået uoverskuelige følger.

De mange våben, der nu befandt sig i byen, måtte uvægerligt føre til, at det i nogle tilfælde måtte gå galt.

En dag i april 1945 stod seks mand og rensede våben i Ove Thomsens bryggers i huset på Sct. Agnesvej, da det ringede på døren.

Thomsen spurgte gennem den lukkede dør, hvem det var, og der blev svaret, at det var det tyske sikkerhedspoliti. De seks i bryggerset blev advaret, og Ove Thomsen gik ud til tyskerne, mens han sørgede for at døren smækkede i lås bag ham. Imens blev våbnene i hast båret op på loftet.

Imidlertid viste det sig, at Gestapo søgte en nabo, der var gået under jorden.⁸⁾

Værre gik det for Edwin Horney, som var tilknyttet Erik Clausens gruppe.

Horney havde lejet et værelse af en enkefrue i Andelsboligen ved Røde Port. I en lukket sofa havde han en Husquarna maskinpistol skjult i en

sæk. En dag, mens Edwin Horney var på arbejde, gennemsøgte hans værtinde værelset og fandt maskinpistolen. Hun anmeldte fundet til Gestapo på Maglekildevej.

Horney blev arresteret og måtte gennem en række forhør, med hvad deraf fulgte, og et ophold i Vestre Fængsel. Ved Shellhusets bombardement i marts 45, gik hans papirer tabt, og han blev sendt til Frøslevlejren, hvor han tilbragte resten af krigen.⁹⁾

Værtinden blev arresteret den 5.maj.

Benzinen

Parallelt med det øvrige arbejde opbyggedes lagre af benzin.

En større beholdning var taget af en gruppe på Amager. Herfra var den med tog ankommet til Køge. Fra Køge blev benzinen hentet til Roskilde på lastbiler og fordelt i tankanlæg i byen. Desuden opmagasineredes en del i tromler i fabrikker, lader eller i høstakke i Roskildes omegn. Transporten blev foretaget af Regner Clausen og hans folk. En anelig mængde benzin blev taget fra et benzindepot i Holbæk, hvor modstandsfolkene fra Roskilde holdt vagten op, mens benzinen blev fyldt på tromler, og siden kørt til Roskilde¹⁰⁾.

Også fra de lokale lagre blev der taget benzin; visse steder efter aftale med den tilsynsførende. Andre gange måtte den stjæles, som en nat sidst i 1944, da Regner Clausens folk tømte et tankanlæg i Allehelgensgade for benzin. Anlægget, der lå umiddelbart bag den nuværende Kontantforretning, var blevet nedlagt, men tankene rummede stadig en større mængde brændstof. Med en lastbil parkeret i en vaskehal, pumpede gruppen benzinen op på tromler ved hjælp af en håndpumpe. Den umiddelbare nærhed til Stændertorvet voldte en del besvær, men to luftalarmer gav gruppen arbejdsro. Benzinen blev kørt til Parcelgården ved Boserup, hvorfra den senere blev fordelt til mindre depoter.¹¹⁾

Radioforbindelsen

Formodentlig sidst i 1944 bad Jens Kjærgaard Hans J. Kerckhoffs om at etablere en gruppe, der specielt skulle tage sig af amtets signalteneste.

Gruppen, der blev på seks mand, var sammensat af folk, der alle havde beskæftiget sig med radiosending. Senere udvidedes den med to professionelle radiotelegrafister.

Da man ved egentlige kamphandlinger måtte påregne et sammenbrud af det almindelige telefonnet, etableredes i denne periode over hele landet sendestationer, således også i Roskilde. Stationen, der var en kutterrado, og iøvrigt var en større sag, blev overdraget til Kerckhoffs' gruppe, som

Hans J. Kerckhoffs' gruppe i Klostermarken den 5. maj om morgenen. Kerckhoffs i hvid frakke og ved hans højre side Poul Riis-Hansen. (L.H.A., Roskilde).

installerede den hos en af gruppens medlemmer, Erik Weitzmann. Imidlertid boede Weitzmann umiddelbart ved kasernen, hvorfor senderen ret hurtigt blev flyttet ned til et andet medlem af gruppen, Poul Riis-Hansen, som boede på Frederiksborgvej 40. Her stod den indtil Befrielsen, hvor den kom i anvendelse.

Radiogruppen, som iøvrigt blev kaldt for »Katolikkerne« (de var alle katolikker), betjente desuden 3-4 mobile sendere, man havde modtaget fra England. Disse sendere, som blev skjult i krypten under den katolske kirke og senere i den katolske præstegård, blev anvendt til dækning af hjemtransporter fra våbennedtagelser i den sidste del af krigen. Desuden gjorde de god nytte efter Befrielsen, da man skulle holde styr på de mange tyskere, der marcherede gennem området¹²⁾.

Efterretningstjenesten

Efterretningstjenesten blev ledet af kriminalkommissær Jansen. Det indsamlede materiale, der dels omhandlede besættelsesmagten og dels de danske medløbere, blev sendt til Sjællandsledelsen i København.

En del efterretningsstof flød iøvrigt ad andre kanaler; eksempelvis med-

bragte Jens Kjærgaard efterretningsstof, han havde modtaget direkte fra grupperne, til sine møder i København.

Poul Riis-Hansen fra »Katolikkerne« med en af gruppens mobile sendere. (Gunnar Vagtborg).

Under jorden

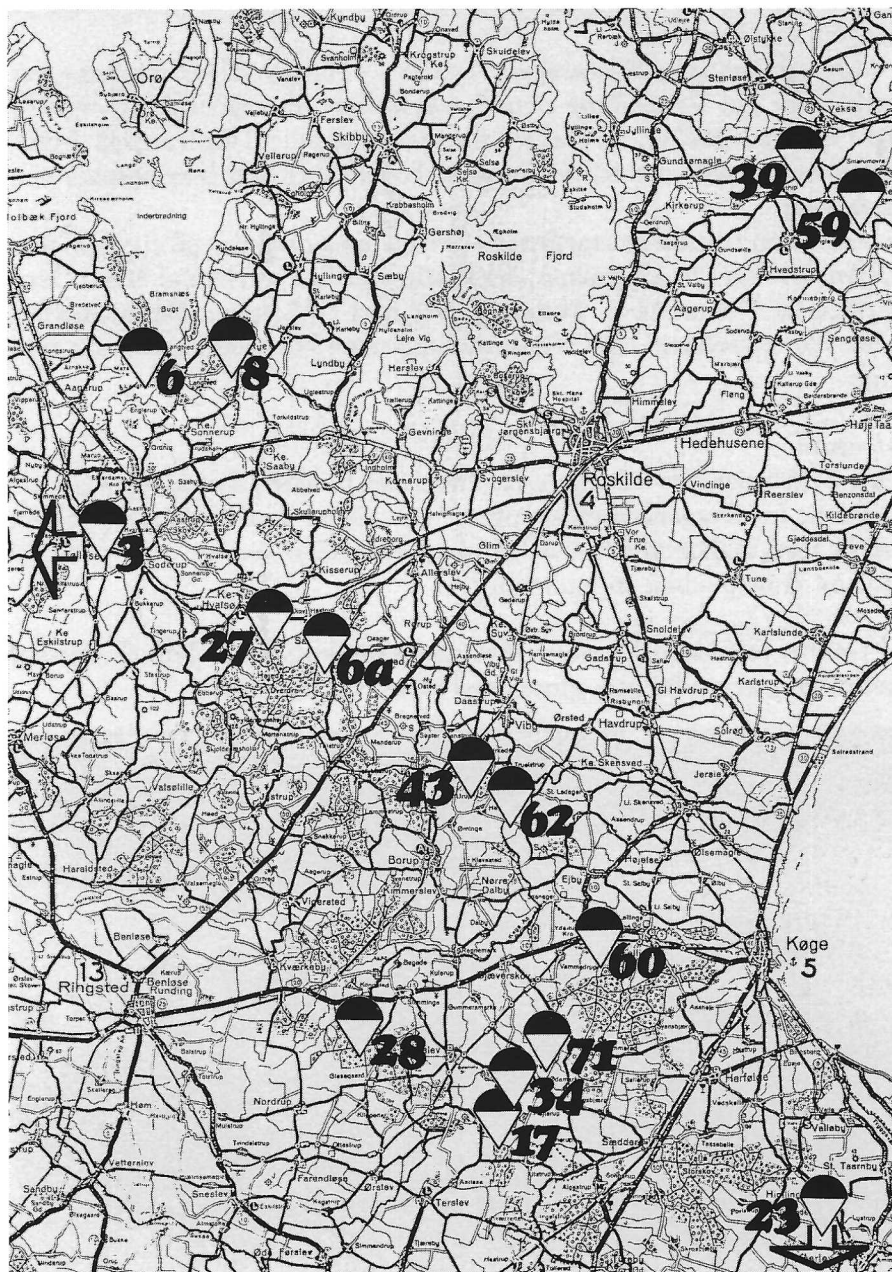
Der var travlhed i Jens Kjærgaards hjem på Gormsvej, og selv om møder og kontakter så vidt muligt foregik ude i byen, var antallet af besøgene sikkert alt for påfaldende.

Mellem jul og nytår blev Jens Kjærgaard derfor kraftigt tilrådet at gå under jorden. Den fungerende amtsleder boede herefter forskellige steder i byen, således i en lang periode hos familien Kerckhoffs på Sct. Ibsvej. De mange kontakter blev opretholdt på møder i baglokaler og på offentlige steder.

Og der var nok at se til; ved siden af amts- og byledelse, fik den nyudnævnte nedkastningschef for Roskilde Amt nu udvidet sit arbejdsområde betydeligt, for med starten af det nye år begyndte de store nedkastninger.

De store nedkastninger

Den 4. januar blev den første nedkastningsplads meldt klar fra London. Pladsen hed »Emma« og lå ved Brorfelde en snes kilometer syd for Holbæk.

Anmeldte modtagepladser under Roskilde Amt i foråret 1945. (Se skema side 78).
(Geodætisk Instituts kort. Tilladelse A404/85).

Der skulle imidlertid gå en rum tid, før der blev tid til at modtage på pladsen ved Brorfelde.

Årsagen var, at nedkastningen »Lydia« – »For special wateragent«, var meldt klar ved Tempelkrog i bunden af Isefjorden. »Speciel wateragent« var Christmas Møller, der skulle kastes over bugten ud for Ryegård. Imidlertid forhindrede den hårde vinter nedkastningen, der blev opgivet den 8. februar.

Endnu en faldskærmsagent var »på« fra januar måned; på en plads nær Osted. Det var Ole Lippmann, der skulle overtage ledelsen af SOE i Danmark efter Flemming B. Muus, der var rejst til London. Denne modtagelse blev imidlertid også aflyst, og Lippmann kom ind i landet fra Sverige.

»Emma«

Den 21. februar blev »Emma« så annonceret fra BBC. I modtagelsen deltog folk fra Ryegårdområdet, og 17 containere med sprængstof og én pakke med Walkietalkies dalede ned fra himmelen. Godset blev stuvet til side og lå på pladsen en uges tid.¹³⁾

Det har formodentlig været efter denne modtagelse, at Jens Kjærgaard besluttede, at ændre proceduren ved våbenmodtagelserne:

Regner Clausens modtagehold. Yderst til venstre står Regner Clausen, (se næste side). (Regner Clausen).

Der findes ikke et billede af hele Jens Erik Clausens gruppe. På billedet ses Knud Hansen og Otto Hansen. På billedet nederst ses fra venstre: Alfred Jensen, Helmer Clausen, Knud Bregenborg, Oluf Steffensen, Svend Sørensen og Jakob Viggo Nielsen.

Fremtidige nedkastningspladser skulle lægges på åbne arealer, og ikke i skovene, hvor der konstant opstod problemer med skærme, der landede i høje træer.

På pladsen skulle et »pladshold« gøre alt klar til modtagelsen, og et »udrykningshold« med biler skulle holde parat. Godset skulle ikke mere opbevares på nedkastningsstedet, men skulle med udrykningsholdet køres bort umiddelbart efter modtagelsen til »omladningspladser«, typisk bondgårde i solid afstand fra nedkastningspladsen. Næste dag skulle godset ompakkes i trækasser, og sendes til København.¹⁴⁾

Den nye procedure blev sat i værk øjeblikkelig. I Roskilde etableredes to »udrykningshold« bestående af Jens Erik Clausens gruppe og af Regner Clausens politihold. Desuden dannedes en modtagegruppe i Køge.

Pladsholdet bad Jens Kjærgaard Helmuth Barner om at danne.

Helmuth Barner var gået under jorden, da den store optrevling var rullet hen over Svenstrup, men var i slutningen af 1944 flyttet til Giesegaard, hvorfra han begyndte en genopbygning af modtagegruppen i Borup. I Borup havde vognmand Viggo Jensen og hans hustru Anna Jensen været ledende i modstandsarbejdet, og de indvilgede øjeblikkelig i at indgå i Barner's gruppe, der kom til at bestå af folk fra Borup og Østed.

De vanskeligheder, der mødte disse folk i de sidste måneder af året 1944 kan illustreres af en enkelt tildragelse.

Helmuth Barner fortæller:

»Jeg vidste, at Holten Andersen havde nedgravet nogle våben i sin garage på Svenstrup. En aften i november cyklede jeg ned til skovridergården, der lå mørk og forladt, og ærligt talt virkede noget uhyggelig. Jeg fik gravet våbnene op; det var altid lidt til at starte med. Med våbnene i en

Borupholdet samlet foran Roskilde Domkirke i maj 1945. I forreste række nr 1 fra højre, Viggo Jensen og ved hans side Anna Jensen. Desuden bagest helt til venstre Poul Rasmussen. (Helmuth Barner).

sæk på bagagebæreren kørte jeg tilbage mod Borup. Ved en jernbaneoverskæring syd for byen blev jeg standset med et »Hände hoch« af en tysk vagtpost, men i det samme lød der skud længere oppe ad banelinien. Tyskeren råbte »Partisanen« og forsvandt; det samme gjorde jeg.»

Pladsholdet fra Borup deltog i de fleste modtagelser under Roskilde Amt.

Skovfoged Poul Rasmussen fra Giesegaard samlede kort efter, på opfordring af Helmuth Barner, yderligere et »pladshold«. Dette hold deltog i amtets »sydlige« modtagelser.¹⁵⁾

»Elisabeth«

Både Helmuth Barner og Poul Rasmussen var med på pladsen i Munke-skoven sydvest for Køge den 21.2.45, samme nat, som Kjærgaard modtog en sending på Holbækegnen. Fra Roskilde var Jens Erik Clausens folk transporthold. Modtagelsen hed »Elisabeth«.

Alle var i god tid. Bilerne fra Roskilde holdt parat, vagterne var på plads og lyskæden var sat ud. Det var bidende koldt og maskinen lod vente på sig. Da man havde ventet i et par timer dukkede en maskine op over pladsen, og Barner morsede det aftalte »B«. For sent opdagede man, at maskinen var tysk. Poul Rasmussen fortæller:

»I samme øjeblik vi gav lys, begyndte tyskeren at skyde mod folkene på jorden. Lysprojektiler og kugler fløj over hovederne på os, men skuddene gik for højt og fældede i stedet 10-15 fire meter høje bøge i skoven...Den stående ordre ved en sådan situation var, at alle skulle søge hjem enkeltvis uden om stier og veje.«

Alle forsvandt i en fart, og transportholdet kørte mod Roskilde. Otto Hansen beretter:

»Forrest Erik Clausen, Knud Andersen, Viggo Nielsen og Oluf Steffensen i en Ford V8, og bag dem, de øvrige fra gruppen i to lastbiler.

Vi kørte med lysene slukket gennem skoven, og pludselig slog vejen et skarpt sving. De to lastbiler røg i grøften.

Det var sket umiddelbart over for herregården Juellund, og Erik beordrede tre af os til at hente hjælp på gården... Man var imidlertid meget modvillige og langsomme. Først da jeg fortalte dem, at vi havde brug for hjælp, fordi tyskerne kunne komme, hvad øjeblik det skulle være, gik det op for dem, at vi var modstandsfolk, og der kom fart over feltet. Forkarlen hersede med sine folk, og i løbet af kort tid havde de spændt heste for vognene og trukket dem op på vejen...Da vi skulle køre videre, spurgte Erik forkarlen, om der var en telefon på gården. Det var der i forvalterens værelse. Erik og jeg gik derhen, og med en forstyrret forvalter stirrende på os fra sengen, forklarede Erik ham, at vi tog hans telefon, men at han nok skulle få den igen.«

Erik Clausens hold slap sikkert hjem til Roskilde, og forvalteren fik sin telefon nogle dage senere.

En uge senere, den 28. februar ventede Jens Erik Clausens gruppe, sammen med Helmuth Barners og Poul Rasmussens pladshold, forgæves på »Finn« ved Giesegaard.

Den travle nat

Den 4. marts modtog Jens Kjærgaard i BBC's aftenudsendelse besked om fire nedkastninger i sit område.

Kjærgaard, der jo kun havde tre hold, samlede i hast et hold bestående af tre mand, heriblandt vognmand Carl Christensen. Med dette lille hold begav han sig afsted til Tempelkrog.

To faldskærmsagenter skulle kastes i nærheden af Ryegaard; modtagelsen havde koden »Lars-U«.

Kjærgaard havde ordnet flere opholdssteder til de to agenter i nærheden af nedkastningsstedet. Man måtte vente længe, og da maskinen endelig kom, kastede den fra alt for stor højde. De to agenter drev bort fra pladsen og landede i træerne. Ingen kom dog noget til, men skærmene havde været så længe i luften, at risikoen ved at blive i området var for stor.

Faldskærmsfolkene blev stuvet ind i Carl Christensens bil, og i rasende fart jog man mod Roskilde. Da bilen drejede ned ad Sønderlundsvej, svingede to tyske lastbiler med soldater om hjørnet på vej mod Ryegård. Faldskærmsfolkene, det var Johan Malling og Poul Hammerich, blev indlogeret hos Aage Helver på Helligkorsvej.

Næste morgen tog de til København.¹⁶⁾

Dato	Nr./Lokalitet	Kode	Modtager	Hold
8.2	6/Tempelkrog	Lydia	Agent/aflyst	Kjærgaard m.ft.
15.2	6A/Orup gård	Orla-N	Agent/aflyst	Kjærgaard m.fl.
21.2	3/Brorfelde	Emma-U	17 cont. + 1 pk.	Kjærgaard/Ryegaard
21.2	17/Munkeskov	Elisabeth-B	0/anskudt	Jens Erik Clausen
28.2	28/Giesegård ?	Finn-F	0	Jens Erik Clausen
4.3	8/Tempelkrog	Lars-U	2 agenter	Kjærgaard/spec. hold
4.3	27/Valborup	Bruno-B	0	Regner Clausen
4.3	28/Giesegård	Finn-F	0	Jens Erik Clausen
4.3	23/Sønderskov ?	Ida-K	24 cont. + 1 pk.	Køge
5.3	28/Giesegård	Finn-F	0	Jens Erik Clausen
5.3	27/Valborup	Bruno-B	12 cont. + 2 pk.	Regner Clausen
20.3	27/Valborup	Christoffer-K	24 cont. + 1 pk.	Regner Clausen
20.3	34/Overdrevsgården	Palle-P	24 cont. + 1 pk.	Jens Erik Clausen
30.3	43/Hegnede	Bruno-B	13 cont. + 3 pk.	Regner Clausen
30.3	39/Hove Mølle	Sofus-C	24 cont. + 1 pk.	Jens Erik Clausen
4.4	39/Hove Mølle	Robert-C	24 cont. + 1 pk.	J.E.Clausen/Riis Nielsen
12.4	39/Hove Mølle	Adolf-X	22 cont. + 2 pk.	Riis Nielsen
12.4	34/Overdrevsgården	Lene-L	22 cont. + 2 pk.	J.E.Clausen/Køge
12.4	43/Hegnede	Elise-F	0	Regner Clausen
20.4	62/Valora	Marna-L/Lissy-L	13 cont. + 2 pk.	Regner Clausen m/Eurica
21.4	60/Lellingegård	Astrid-G	13 cont. + 2 pk.	J.E.Clausen/Køge
22.4	59/Hove Overdrev	Juliane-J	24 cont. + 2 pk.	Jens Erik Clausen
26.4	71/Dræstrup	Robert-G	0	Jens Erik Clausen?

*Våbenmodtagelse under
Roskilde Amt i foråret
1945,
(se kort side 73).*

*Forklaring til tabellen:
43/Hegnede = Pladsnummer/-
Lokalitet.*

*Elise-F = Kodenavn i BBC-
morsetegn til flyveren.*

? = Usikker oplysning.

*Pladsfolkene er ikke opført på
denne oversigt.*

*Kilde: 1. Den sjællandske bog
over modtagepladser.*

N.O. Brorlys arkiv,

Rigsarkivet.

2. Diverse beretninger.

Regner Clausens hold begav sig til Valborup for at modtage »Bruno-B«. Pladsen, der hed »27, Ruins of Valborup skovridergård«, var N. O. Brorlys idé. Han kaldte den selv »vores frækkeste plads«, hvilket der vel kan være noget om; nedkastningerne foregik bogstaveligt talt oven på den sprængte skovridergård. Pladsen var et større ryddet areal, helt omgivet af skov. »Bruno B« viste sig imidlertid ikke, og modtagerholdet måtte køre hjem med uforrettet sag.

Ved ankomsten til Roskilde skulle holdet igennem det kritiske punkt, opløsningen. Bilerne skulle sættes tilbage, og modtagerfolkene skulle slippe sikkert hjem. Netop denne nat viste det sig vanskeligt. Formodentlig på grund af modtagelsen ved Tempelkrog vrimlede Roskilde med tyske patruljer, og flere af folkene kom ud for faretruende situationer, således også Regner Clausen og en af hans folk, der måtte fortrække over Roskilde idrætsplads og skjule sig i nogle haver, indtil de slap ind hos nogle bekendte i Skovbogade.

Erik Clausens hold var kørt til en nedkastningsplads ved Giesegaard, hvor man sammen med Borupholdet og folkene fra Giesegaard, endnu en gang måtte vente forgæves på »Finn«.

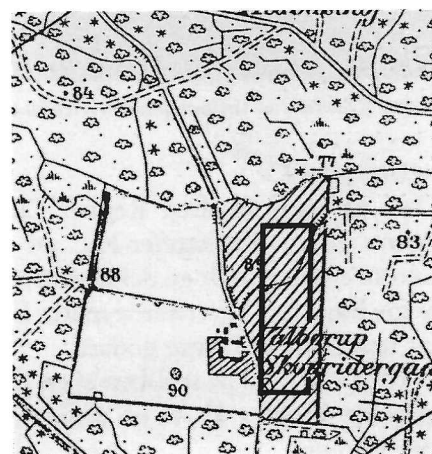
Den fjerde modtagelse, der blev nedtaget af holdet fra Køge, er svær at bestemme. Sandsynligvis har det været en plads øst for Karise. Her modtog man 24 containere og 1 pakke.

»Bruno B«.

Aftenen efter, den 5.marts, måtte Regner Clausens folk afsted til Valborup igen.

Tre mand var mødt hos Regner Clausen, og da »Bruno« var nævnt i aftenudsendelsen fra BBC, fik de besked om at alarmere resten af holdet efter det planlagte »snøbolsprincip«. Man samledes i grusgraven ved Holbækvej, og i en personbil og tre lastbiler kørte holdet til Valborup.

Det var ruskvejr, og skærmene blev kastet dårligt. I indberetningen hed det: »En del faldt i skoven, men alt gik fint«. Bag denne korte konstatering lå en lang nats arbejde. Faltskærmene var blevet

Valborup modtageplads.

de store træer i skoven, og kunne først bjærges efter træerne var fældet. Hjælp hertil fik man fra lokale folk, som deltog i modtagelsen. En af disse, Erik Briand Clausen, som var veteran fra Gyldenløveshøjmodtagelserne, blev arresteret tre dage senere af Gestapo.

Da bilerne forlod pladsen medbragte de 12 containere med våben.

Ved Giesegaard ventede Erik Clausens folk sammen med Helmuth Barner og Poul Rasmussen for tredje gang på Finn-F«, men »Finn« viste sig stadig ikke. Pladsen blev afmeldt den 9. marts.

Regner Clausen ved Valboruppladsen »Ruins of Valborup Skovridergaard« i 1985.

»Christoffer-K«

Den 20.marts modtog Regner Clausens folk igen på Valboruppladsen; denne gang »Christoffer-K«: 24 containere med våben og én pakke. Endnu engang faldt en del af skærmene i skoven, hvor de blev hængende i nogle høje ege. Egetræerne måtte fældes med hjælp fra de lokale skovfolk, før man kunne bjærge godset.

Idag kan man på stubben af en af de træer, der måtte fældes ved modtagelserne i marts 45, se en mindeplade for våbenmodtagelserne i Valborupskovene.

»Palle-P«

Samme aften, altså den 20.marts, var Erik Clausens gruppe sydpå, for at modtage »Palle P«, sammen med Borup- og Giesegaardholdene.

Sendingen blev kastet for sent og skærmene drev mod sydøst, hvor de landede i nogle høje bøge, og Poul Rasmussens folk måtte til at fælde træer.

Forstfolkene skar træerne en meter over jorden, noget forstfolk aldrig ville gøre; til gengæld var det en farlig sag, når de halvmeter tykke stammer faldt efter en sådan fældning. En skærm var landet over et alderdomshjem, men de ældre tog det efter sigende pænt.

»Bruno-B« ved Hegnede

Modtagelsen ved Hegnede foregik på åben mark nord for Borup den 30. marts, og blev nedtaget af Regner Clausens politihold.

Man havde været lidt bekymret for de tyske vagter, der patruljerede på den nærliggende jernbanelinie, men regnede med at kunne slippe væk, inden der blev slået alarm.

Modtagelsen gik fint. Et kvarter efter sendingen var kastet, var den læsset på bilerne og pladsen ryddet. Hermed var det bekræftet, at Jens Kjærgaard, som iøvrigt ledede modtagelsen, havde haft ret i sin nye procedure.

Under læsningen blev der talt om, hvad gårdmanden mon sagde, når han så, hvordan hans mark var trampet op. »Han siger ikke noget«, lød det fra én i mørket, »det er min mark, og når I er kørt, bliver den pløjet, så ingen kan se, I har været her.« Gårdmanden hed Carl Johan Mathiesen og tilhørte Helmuth Barners hold.¹⁷⁾

Den første modtagelse ved Hove Mølle

Jens Erik Clausens folk var den samme nat nord for Roskilde ved Hove for at tage imod »Sofus-C«. Pladsen ved Hove mølle var velegnet på grund af gode landkendinger for de engelske piloter, men havde den svaghed, at den lå betænkeligt nær ved en tysk lyttepost i Herringløse. Derfor måtte modtagelsen gå stærkt, hvad den da også gjorde. »Sofus-C« gav 24 containere og en pakke. Under arbejdet begyndte en hund på møllen at gå voldsomt, og et par folk måtte ind og berolige den. Da gruppen forlod pladsen måtte man efterlade en enkelt container, der ikke var til at finde. Den var faldet i Mølleåen, og blev bjærget dagen efter under en del opmærksomhed fra de lokale beboere. Derfor, og på grund af møllerens hund, besluttede man senere at flytte pladsen til Hove Overdrev i sydøstlig retning.